

RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

Avaleht > Riigikohus: pelgalt rahanappusele viidates ei või kohalik omavalitsus jätta ühiskanalisatsiooni ehitamata

Riigikohus: pelgalt rahanappusele viidates ei või kohalik omavalitsus jätta ühiskanalisatsiooni ehitamata

7. mai 2020

Riigikohtu halduskolleegium selgitas tänases otsuses, et kohalik omavalitsus ei või jätta ühiskanalisatsiooni ehitamata pelgalt rahanappusele viidates. Kanalisatsiooni võib jätta ehitamata siis, kui kulud oleks põhjendamatult suured võrreldes kasuga, mida saaks kanalisatsiooni ehitamisest keskkond. Asetades omavalitsustele ambitsioonikaid keskkonnaalaseid kohustusi, peab riik tagama, et omavalitsustel oleks ka piisavalt raha nende kohustuste täitmiseks.

Kohila valla elanik vaidlustas halduskohtus valla ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni arendamise kava muudatuse, millega arvati kavandatava ühiskanalisatsiooni alalt välja Kristalli väikekoht Aespa alevikus, kus asub kaebajale kuuluv kinnistu. Valla sõnul jäeti vaidlusalune piirkond kavandatavalt ühiskanalisatsiooni alalt välja rahanappuse tõttu. Otsus tõi kaebajale kaasa kohustuse võtta enda kinnistul kasutusele lekkekindel kogumismahuti.

Haldus- ja ringkonnakohus jätsid kaebuse rahuldamata. Riigikohus tühistas kohtute otsused ja rahaldas kaebuse. Riigikohtu halduskolleegiumi hinnangul rikkus Kohila vald kaalutusreegleid ja uurimispõhimõtet.

Vaidlusalune kinnistu asub rohkem kui 2000 elanikuga tiheasustusega piirkonnas. Sellisel alal peab kohalik omavalitsus tagama põhjavee kaitseks ühiskanalisatsiooni olemasolu. Kogumismahuteid võib reoveekogumise lahendusena kaaluda vaid kui erandit ning mahutid peavad olema lekkekindlad. Erandi tegemine peab olema põhjendatud. Lisaks peab kohalikul omavalitsusel olema realistlik tegevuskava lekkekindlate mahutite kasutuselevõtu ja nõuetekohase kasutamise tagamiseks.

Kolleegium selgitas ka, et pelgalt rahanappusele viidates ei või kohalik omavalitsus jätta ühiskanalisatsiooni ehitamata. Kohalik omavalitsus võib ühiskanalisatsiooni kavandamisel arvestada enda rahalist võimekust, kuid mitte esmase ja määravana, vaid üksnes keskkonnakaitse kaalutlustega kõrvutades. Kanalisatsiooni võib jätta ehitamata, kui kulud oleks põhjendamatult suured võrreldes kasuga, mida saaks kanalisatsiooni ehitamisest keskkond. Asetades omavalitsustele ambitsioonikaid keskkonnaalaseid kohustusi, peab riik tagama, et omavalitsustel oleks ka piisavalt raha nende kohustuste täitmiseks.

Ühiskanalisatsiooni rajamise kulude põhjendatuse hindamisel tuleb arvestada ka seda, milliseid kulutusi peaksid lekkekindlate kogumismahutite paigaldamiseks ja tühendamiseks tegema piirkonna kinnistuomanikud, kui kanalisatsiooni ei ehitataks. Üldjuhul ei tohiks kogumismahutite kogukulu olla kinnistuomanike jaoks suurem kui ühiskanalisatsiooniga liitumise ja selle teenuste kasutamise kulud.

Kanalisatsiooni ehitamata jätmise võib olla põhjendatud suvilapiirkondades, kus kasutatakse kinnistuid hooajati. Samas ei saaks ka sellisel juhul kulude põhjendamatust eeldada, vaid kanalisatsiooni ehitamata

jätmine peab põhinema asjakohastel andmetel ja kõigi oluliste kulude arvestusel.

Riigikohtu otsusega taastub Kohila valla ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni kava kehtivus kujul, kus kavandatava ühiskanalisatsiooni alale jääb ka Kristalli väikekoht Aespa alevikus. Riigikohtu otsus ei välista kava uut muutmist, kui vald järgib Riigikohtu otsuses toodud selgitusi.

OTSUS [1]

Susann Kivi

Riigikohtu pressiesindaja

+372 5333 9846

susann [dot] kivi@riigikohus [dot] ee

Image not found

file:///data/www/www.riigikohus.ee/sites/default/files/elfinder/RK%20100_allkirja%20n%C3%A4idis.jpg

Allikas URL: <https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/riigikohus-pelgalt-rahamappusele-viidades-ei-voikohalik-omavalitsus-jatta>

Lingid

[1] <https://www.riigikohus.ee/et/lahendid/?asjaNr=3-17-2637/37>